

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

XIV. De resignationibus & permutationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

canq; aliz dispositiones, five temporales, five perpetuas, aut ad hoc mandata Apostolica sub quacunq; forma, & quibuscunq; etiam sancte Romanę ecclesię Cardinalibus, ac p̄iis locis quocunq; privilegio suffulsi, & a publicari debent cum literis Apostolicis desuper concessis una fea i mentes, si beneficium circa montes fuerit, ultra verò intra novem à data concessionis gratiæ, non autem à die præstiti saper ea consensus numerandos, et un à postea concessio gratiæ huiusmodi ex quavis causa, d̄v et sic; subsequens, datis, ac quotiescunq; & quovismodo reformata, & valida reddita fuerit, pluresq; & quotquot in alium, vel alios cessiones; ac etiam insipiamter primum resignantem vel cedentem retrocessionem termino prædicto nondum elapso intercesserint, ita ut unicus duntaxat terminus omnib. his successivis cessionibus ac retrocessionibus decurrat, ut qui postremus gratiam habuerit, publicationem huiusmodi facere, ceteraq; omnia hic præscripta intra eundem terminum præstare teneatur. Ipsa autem publicatio in cathedrali, & in beneficii Ecclesia, vel Ecclesiis, si in pluribus illud sit, sua, ibiq; dum frequens populus ad Missarum solennitatem convenit, palam omnibus, literæ Apostolicę, exarum et nuncupatum auctoritatem exhibeatur, clariq; & intelligibili voce resignatio seu cessio huiusmodi a beneficii quæstus, & invocatio, nominatq; & cognominat resignantis, seu cedentis, ac illius in cuius favorem gratia huiusmodi facta est, pronuntientur, ita ut hæc omnia possint ad notitiam omnium ibi existentium verisimiliter pervenire, scriptoque de his omnibus exemplo collato valvis clarum Ecclesiarum assensum requiratur. Si verò Ecclesia beneficii ruralis sit, aut populo conventuq; caret, eo casu in parochiali, intra cuius parochie limites beneficium ipsum consistit, & in cathedrali Ecclesia, vel si locus bello, seu peste, aliisve minimeis periculis subiacet, tunc in proxima parochiali, ac etiam in cathedrali Ecclesia, vel si aditus ad illam utramvis minime sit securus, in alia cathedrali vel parochiali viciniori periculis omnium publicario huiusmodi peragatur. In quoque in quem disponi vel mandari de beneficio etiam litigioso vel accedente non possit sub quacunq; forma contingerit, possessionem beneficii intra dictum tempus vigore literarum Apostolicarum desuper concessarum, nec aliis apprehendere debeat, & si propter litem, aut aliud legitimum impedimentum nequivit; saltem literas Apostolicas cum eorum publicatione, si tunc facta erit, iudici, seu executori illarum, vel illis ad quos pertinet, per se vel procuratorem suum legitimum, inter eundem tempus præsentare, & apud illum vel illos p̄te ipsarum literarum executione insistere, & possessionem huiusmodi instante petere teneatur. Ceterum modus & forma hic tradita semper & ubiq; debet observari, nec alia, vel acquipollens ullomodo admitti in omnibus huiusmodi resignationibus, cessionibus, quorumcumq; beneficiorum tam regularium quam secularium. Quod si quicquam prædictorum omnium fuerit, de his terminis utriusque modo statutis & inanes. Dat. Romę Non. Ian. 1583.

Plus Quintas.
 Resignatio in beneficiis de causis tantum admitti debere.
 CAP. III.
 Quanta Ecclesie Dei incommoda omni tempore attulerit, & nunc quotidie magis afferat ministroꝝ in examingressio & vitiosa, jam late perscipiant, & cum moretore expendant prædiles omnes & Pastores, quando hæc pernicies cæterarum omnium maxima, tam multas

orbis Ecclesias impie violavit. Quia verò hoc malum cum in cæteris frequens, tum maxime in beneficiarum, & officiorum Ecclesiasticorum dimissione admittitur, nemini molestum esse debet, quod perinde de reprimendis quodidam fraudibus, que hac in re frequentiores interoccurunt, certam aliquam rationem tandem inturi, officii nostri partes in prohibenda omnibus intentioni resignationum huiusmodi receptione paulo ferentius interposuerimus, omnesque beneficiorum interim resignandorum dispositiones quæ fierent, in irritum revocaverimus, ac etiam decreverimus nullum per eas in illis ius, neque titulum, vel coloratum tam in petitorio, quam in possessorio ipsis provis tribuere, quin etiam eos ad illa deinceps obtinenda perpetuo inhabiles fore; Collatores verò alias in illorum dispositione etiam tanquam devolutionis iure sese interponere non posse, sed de eis ut verè vacantibus sive per Romanos Pontifices, sive alios collatorum eorundem superiores, uti præventum esse, libere provideri.

Nunc autem intendentes infirmum hoc nostrum, quo sanctuarium Domini cupimus illustratum auctore Domino persequi, ac simul quantum in nobis est cavere, ne resignationes ipse dehinc pro cuiusq; arbitrio, nullisque vel certe levibus causis passim & temere admittantur, prohibitionem, & alia prædicta ac cetera omnia nostris super his literis contenta etiam relaxamus, ut posthac Episcopi, & alii facultatem habentes, eorum duntaxat resignationes recipere & admittere possint, qui aut senio confecti, aut valetudinarii, aut corpore impediti, vel vitiosi, aut criminali obnoxii, censurę Ecclesiasticę ireriti, aut nequeant, aut non debent Ecclesie, vel beneficio interire, seu qui unum aliud vel plura beneficia obtinuerint, vel quos ad aliud contingerit promovet; religionem quoque ingressuri, vel matrimonium contracturi, si statim postea id re ipsa exquiratur, itemque cum quis ex aliis casibus acciderit, qui constitutione factis recordationis Innocenti Pape III. de dimittendis cathedralibus Ecclesiis, edita continentur. Qui etiam ob capitales inimicitias nequeant vel non audent in loco beneficii residere securi. Sed ne horum ullus sacro ordini mancipatus, nisi religionem ingressurus, valeat ullo modo beneficium vel officium Ecclesiasticum resignare, nisi aliunde eis sit quo in vita possit commode sustentari. Ad hæc beneficiorum permutationes admittere, que canonicis sanctionibus, & Apostolicis constitutionibus permittuntur. Caveant autem Episcopi, & alii prædicti, itemque omnes electores, presentatores, & patroni tam Ecclesiastici, quam laici quicunque sint, ne verbo quidem aut nuda, vel signo futuri in huiusmodi beneficiis & officis successores, ab ipsis resignantibus, aut aliis eorum significatione vel hortatu designentur, aut de his assumendis promissio inter eos, vel etiam intentio qualliteunque intercedat. Ceterum precipimus acque interdiximus, ne ipsi Episcopi, aut alii collatores de beneficiis & officis resignandis prædictis, aut suis, aut admittentium consanguineis, affinis vel familiaribus, etiam per fallacem circuitum multiplicatarum in extraneos collationum, audeant providere, quòd si fecerit, ac etiam quicquid præter vel contra formam prædictorum fuerit à quocunq; temere attentatum, id totum ex hunc vites & effectum decernimus non habere. Qui verò contrafecerint, ut in eo quo deliquerint puniantur, à beneficiorum & officiorum collatione, necnon electione, presentatione, confirmatione, & institutione, prout cuique competierit, tandem suspensi remaneant, donec remissionem à Rom. Pont. meruerint obtinere, & qui talia beneficia seu officia receperint, eos prædictis penis volumus subiacere. Et nihilominus in eos, qui sic suspensi conferre, eligere, presentare, confirmare, vel instituire auli fuerint, excommunicationis, quoad personas, quo verò ad capitula, & con-

Heremici computari debent à aliis supplicat non sicut à aliis computari, quoniam Gomef. afferit à tempore consensu computandos. 87. Pars. conf. 149. Christoph. Resin. de benef. b. Meritis suspensio non admittit periculis debent & ad beneficia & sac. officia ingredi, & non sicut 1. quod 1. i. inscrip. 1. q. 1.

ventus a divinis suspensionis sententias ipso facto promulgamus. Romae Cal. April. 1588.

Clemens VII.

Consensus qui praestatur de et in beneficiarum resignationibus, quo pacto notetur. Et computetur in libro Camera Apostolicae.

CAP. IV.

Sanctissimus in Christo pater & D. N. D. Clemens divina providentia Papa VII. Constitutionem suam de consensibus in Cancellaria vel Camera Apostolica exiit de cetero praestandis quoad materias Francie infra tres menses, in aliis vero infra quindecim dies a die extensionis eorundem consensuum computandos in libris foliis & authenticis annotandos, ad obviandum fraudibus, quae in retardatione annotationis consensuum huiusmodi committentur, nuper editam declarando, voluit quod dicta tempora non a die extensionis consensuum in dictis libris, cum ipsa constitutio sic nihil operaretur, nec per eam dictis fraudibus in aliquo obviaretur, sed a die praestationis eorundem consensuum intelligi debeant. Et quoniam nonnunquam praestatum consensuum super supplicationibus nonnullam ad registrum missis, seu adhuc penes Datarium suum existentibus, & notari non possunt tales consensuum in dictis libris annotare, nisi videantur huiusmodi supplicationes registratas seu expeditas, & saepe labuntur dicta tempora antequam ipsae supplicationes ad registrum mittantur seu expendantur, voluit & declaravit, quod tunc & eo casu dicta tempora a die quo Datarium huiusmodi supplicationes ad registrum vel summistram misit, computari debeant, diem autem missionis huiusmodi de cetero annotabit Datarium pro tempore in calce supplicationum consensuum aliquem requiritum, per hoc verba videlicet: *Missa die tali Datarium*, quae verba voluit ad plenam probationem missionis praedictae sufficere. Praeterea voluit, quod notarii de talibus consensibus rogati in annotatione illarum in dictis libris faciendi teneantur de die missionis huiusmodi, sicut de data supplicationum, expressam mentionem facere, ut die praestationis consensuum, & die missionis supplicationum huiusmodi simul junctis, ex illorum inspectione evidenter appareant ipsi consensuum infra tempora praedicta in dictis libris annotati: & notarii requisiti de cetero ad ponendum aliquos consensuum in libris praedictis, si ex inspectione dierum praestationis consensuum ac missionis supplicationum, viderint dicta tempora ad annotandum consensuum, ut praefertur, praesixa esse lapsa, consensuales in dictis libris annotare nullatenus praesumant, sub poenis in dicta priori constitutione contentis. Et nihilominus annotatio de illis sic extra tempora praedicta pro tempore facta, ipsique consensuum sic annotati, viribus omnino careant, nulliusque sint roboris vel momenti. Narrativa quoque per verbum *Hodie* vel *Nuper*, in literis Apostolicis super materiis, ad quarum expeditionem consensuum aliquis requiritur pro tempore expeditis, contra praemissa minime attendi debeat, nec aliquem effectum operetur.

Pius Quartus.

Beneficium fraudulenter per mutationem perhibent.

CAP. V.

Sanctissimus in Christo Pater & Dominus noster Dominus Pius divina providentia Papa IV. ad cuius aures pervenit, nonnullos beneficia Ecclesastica per eos obtenta, in amicorum aut alias sibi gratam personarum favorem, etiam in ordinariorum illorum collationum manibus, contra iura dispositionem, resipere cupientes, certam sicut per mutationis formam extorrasse, per quam se beneficia huiusmodi ex causa permutatoris, alias de iure approbata, pro quodam imaginario nec usquam repetibili beneficio (quod beneficium de

Pericia, seu alio nomine vocant) illud per permutatorem competentem suum obtinerent, etiam de consensu in dictis manibus signatum, talesque permutatores causa praeterea permutatoris admissi, a die illius beneficii, tanquam per dictas resignationes vocantur, eisdem sicut permutatoribus, hoc potestatem competentes sibi providendi processum, hoc videlicet via beneficia in aliorum favorem fraudulenter impendo, in sacrorum canonum fraudem, & canonice iurum periculum.

Proinde considerans illud scilicet de Periciis, etiam nuncupatum, incertum, in corpore non esse, sed libique reperibile re vera non esse beneficium, in pietate veram cum eo permutatoribus fieri non potest, tamen non desint qui subditi poenis canonice damnatione contrarium permutatores observare, etiam propterea Ecclesiam sanctam cura sua deventuram, hanc hanc pro hoc abusu, fraudulenterque committunt, libenter emendare volentes, hoc perperam veluti in ditione prohibuit, ne quis de cetero talia permutatores simulatas facere, necque beneficia debeat, aut aliud huiusmodi fingere, neve locum cuiuslibet seu quavis alii resignationem alioquin beneficium praeterea permutatoris cum beneficio de Periciis huiusmodi, seu quovis alio quocumque permutatoris, & in fraudem nominato facta, vel fraudulenter in fraudem sapientem, tanquam bona voluntate in favorem alterius factam, se propter debeat committere praesumant. Decretum huiusmodi huiusmodi, eorumque susceptione ad effectum provisiones, & alias dispositiones, quovis in auctoritate faciendas, nullas & irritas, nullius roboris vel momenti, ac tunc quovis alio modo super his a quocumque quavis auctoritate, etiam innotanter contingit attentari.

TITULUS XV.

DE FRUCTUUM BENEFICII RESIGNATIONE.

Leo Decimus, in Concilio Tridentino.

Suspensus fructus, clericus amittit donec iudicium dederit.

CAP. I.

Statuimus & ordinamus, quod quilibet beneficium cum cura vel sine cura, quod per legitimum impedimento cessante, beneficium per fructus non faciat suos pro rata consensu in beneficio, sed eos tanquam in iure percipere in beneficio, etiam in eiusmodi beneficiis, vel perperam huiusmodi synas erogare teneatur: si vero aliter dictum beneficium simili negligentia consumit permutatorem, in monitione praecedente, beneficium pro fructibus per officium deat beneficium. Intelligitur tamen officium omniter, quoad hoc quod est in beneficio, non potest, qui per quindecim dies infra beneficium dixerit, Deo tamen ultra praemissa debet in beneficium dimittere rationem. Quae poena in subsecuta de re tractabitur. Quae poena in subsecuta de re tractabitur.

Pius Quintus.

Beneficium fraudulenter per mutationem perhibent.